

Klimat- och näringslivsdepartementet

kn.remissvar@regeringskansliet.se

kopia till kn.ke@regeringskansliet.se

Diarienummer KN2023/00159

Stockholm den 17 april 2023

Remiss Naturvårdsverkets skrivelse Grovavfall och farligt avfall

Fastighetsägarna är en riksomfattande branschorganisation, som arbetar för en väl fungerande fastighetsmarknad med stort fokus på hållbarhet, stadsutveckling och trygghet. Fastighetsägarna har ca 15 000 medlemmar och dessa äger tillsammans ca 80 000 fastigheter för kontors-, handels-, industri-, samhälls- och bostadsändamål. Bland medlemmar som äger flerfamiljshus finns såväl privata som kommunägda fastighetsbolag och bostadsrättsföreningar.

Om förslaget.

Naturvårdsverket föreslår särskilda bestämmelser i avfallsförordningen som tydliggör:

- Hushållens och andra avfallsinnehavares ansvar att sortera ut grovavfall och farligt avfall inom kommunens ansvar.
- Kommunernas ansvar att tillhandahålla särskilda system för separat insamling av grovavfall och farligt avfall inom kommunens ansvar.
- Krav på att de kommunala avfallsplanerna ska innehålla särskilda avsnitt om kommunens separata system för insamling av farligt avfall och grovavfall samt särskilda krav på att även redovisa åtgärder kopplade till förebyggande och förberedelse för återanvändning av grovavfall.

Utifrån författningsförslaget ser Naturvårdsverket även ett behov av att ta fram vägledning och lärande exempel om system för insamling av utsorterat grovavfall och farligt avfall samt avfallsförebyggande åtgärder.

Fastighetsägarnas yttrande

Fastighetsägarna **delar** Naturvårdsverkets bedömning att kommunerna, utifrån sina förutsättningar, behöver se över hur tjänster och insamlingslösningar för grovavfall och farligt avfall utformas för att underlätta och utöka servicen för både hushåll och verksamheter.

Fastighetsägarna **anser** att ett frival ska, i enlighet med SOU 2021:24, införas för verksamheters kommunala avfall, så att verksamhetsutövare med avfallsabonnemang hos kommunen själva får rådighet över hämtning och hantering av avfallet.

Fastighetsägarna **anser** att kommunens servicegrad behöver ökas både för hushåll och verksamheter. Det är särskilt viktigt att kommunens servicenivå mellan småhus och flerbostadshus blir likvärdig, så att även boende i flerbostadshus har tillgång till exempelvis hämttjänster direkt från kommunen. Det är inte förenligt med likställighetsprincipen att det är lättare att beställa enskild hämtning av grovavfall från kommunen om man bor i enfamiljshus än om man bor i flerfamiljshus. Det behövs fler möjligheter att lämna ifrån sig grovavfall för hushåll som saknar bil.

Fastighetsägarna **tillstyrker** förslagen på ändringar i avfallsförordningen.

Trots ökade ansvar för hushåll och verksamheter att sortera ut grovavfall och farligt avfall samt krav på ökad servicenivå hos kommuner vill Fastighetsägarna **betona** att kommuners mandat gällande krav på avfallsutrymmen i byggnader eller krav på iordningställande av hämtplatser på privat mark är oförändrad. Fastighetsägarna **anser** att detta bör förtydligas av Naturvårdsverket.

Fastighetsägarna **tillstyrker** förslagen om att ta fram vägledning för utsortering av grovavfall och farligt avfall och vägledning om verksamheters grovavfall och farligt avfall. Kommunernas ansvar för verksamheters farliga avfall och grovavfall behöver förtydligas i samband med införande av frival enligt SOU 2021:24. Det behöver samtidigt förtydligas vilket farligt avfall och grovavfall från verksamheter som är kommunalt avfall och därmed föremål för frival.

Fastighetsägarna **anser** att definitionen kring "intern transport" av farligt avfall bör förtydligas för att underlätta för fastighetsägare med samlat bestånd med flera fastigheter.

Fastighetsägarnas kommentarer

Genomför förslagen i "Äga avfall – en del av den cirkulära ekonomin" (SOU 2021:24)

Fastighetsägarna vill återigen betona vikten av att förslagen i "Äga avfall – en del av den cirkulära ekonomin" (SOU 2021:24) genomförs. Fastighetsägarna hänvisar till vårt yttrande från 13 december 2022 på remiss av "Naturvårdsverkets redovisning: Ansvar för kommunalt avfall för vissa enskilda avfallsströmmar" med Diarienummer M2022/01775

Ett införande av frival är motiverat. Att begränsa frival till endast en enskild näringsgren kan dock inte, och har heller inte av Naturvårdsverket, motiveras.

Fastighetsägarna **anser** att ett frival ska, i enlighet med SOU 2021:24, införas för verksamheters kommunala avfall, så att verksamhetsutövare med avfallsabonnemang hos kommunen själva får rådighet över hämtning och hantering av avfallet.

Ej avsedd återkommunalisering

Definitionen av kommunalt avfall är bredare än den tidigare gällande definitionen av hushållsavfall och därmed jämförligt avfall. Det innebär att mer grovavfall och farligt avfall från verksamheter klassas som kommunalt avfall och därmed inkluderas av kommunens ansvar. Konsekvenserna är en återkommunalisering som inte var avsikten.

Barnsjukdomar kring inlämning och rapportering av farligt avfall som behöver åtgärdas

Fastighetsägarna vil upplysa om att det försvårats för fastighetsägare att lämna farligt avfall från verksamheten på ÅVC trots att avfallet klassas som kommunalt avfall. Särskilt bekymmersamt är det kring elavfall. Dels finns det begränsningar av den mängd som kan lämnas på ÅVC, dels krävs att ett särskilt system för inrapportering till Elkretsen för att få lämna det farliga elavfallet, ett så kallat avlämnarintyg.

En konsekvens blir att fastighetsägare (verksamhetsutövare) måste använda olika inrapporteringssystem för att rapportera till Naturvårdsverkets avfallsregister, ett för elavfall och ett för annat farligt avfall. Via avlämnarintyget är det möjligt att rapportera till avfallsregistret, men då måste en avgift betalas till Elkretsen, trots att det finns ett producentansvar.

Ett annat område som behöver tydliggöras är farligt avfall som också är ett farligt gods. Aktuellt är förekomsten av lustgastuber som dumpas i bostadsområden. Detta är rimligen ett farligt avfall från hushåll (utöver att vara ett farligt gods), och här finns ofta ingen kunskap eller beredskap om hur detta ska hanteras i vissa kommuner.

Fastighetsägarna **anser** att definitionen kring "intern transport" av farligt avfall bör förtydligas för att underlätta för fastighetsägare med samlat bestånd med flera fastigheter. Det är inte ovanligt att fastighetsskötare rondderar i ett område med flera separata fastigheter. För att exemplifiera. Då fastighetsskötare plockar batterier som klassas som kommunalt avfall från en fastighet till ett miljörum ligger på annan fastighet. Är det en godkänd intern transport som ej behöver transportdokument? Det är oklart och behöver förtydligas.

Även för kommersiella fastighetsägare är det problematiskt att göra rätt gentemot sina verksamhetshyresgäster trots nära samarbete med entreprenörer. Då regelverket är otydligt och komplicerat förekommer det att fastighetsägare tar emot/hittar hyresgästernas farliga avfall (ej dumpat) för att säkerställa utsortering men, trots att det är hyresgästernas farliga avfall, så registreras det ändå som farligt avfall från egen verksamhet och inte från hyresgästens verksamhet. Fastighetsägarna efterlyser här bättre vägledning från Naturvårdsverket.